20261102 Agenderingsverzoek Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit 11 november .a.s.
Betreft: Peilbeheer a) Handelingskader en b) Aanbieding memo veenweidepolders voor 25/11/2026

a) Handelingskader Peilbeheer

Op 13 oktober is de Verenigde Vergadering per memo geïnformeerd dat D&H een Handelingskader Peilbeheer heeft vastgesteld. Dit Handelingskader vertaalt volgens D&H de strategische doelen uit de Nota Peilbeheer 2025 in richtlijnen voor het operationeel peilbeheer. Echter, voor zover wij kunnen overzien werkt het Handelingskader niet de strategische doelen op p. 4 van de Nota Peilbeheer uit. Dit Handelingskader werkt alleen vier programmadoelen uit die D&H ontleent aan het Coalitieakkoord en het WBP 6 (waterveiligheid, voldoende water, schoon en gezond water en Rijnland duurzaam en circulair). Deze programmadoelen komen maar ten dele overeen met de strategische doelen uit de Nota Peilbeheer (zie de bijlage onder a) voor toelichting).
Waar we het meest bezorgd over zijn is het ontbreken van de essentie van het amendement Stip op de horizon: te weten dat “Rijnland zich in zal spannen om overal waar dat binnen het veenweidegebied mogelijk, effectief en redelijk is, in 2050 (binnen een generatie) een drooglegging van 40 cm. of minder te bereiken”.

Wij bespreken daarom graag in de Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit van 11 november aanstaande of onze indruk klopt en zo ja, hoe het College dit gaat herstellen. Ook bespreken we graag hoe de effectentabellen uit de peilbesluiten gestandaardiseerd kunnen worden aan de hand van de strategische doelen uit de Nota Peilbeheer 2025 en de opdracht van het amendement Stip op de horizon (zoals verwerkt in p. 8 par. 3.3 van de Nota Peilbeheer).

b) Aanbieding memo veenweides aan VV voor 25 november a.s.

Tijdens de Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit van 23 september 2026 is bij de bespreking van de Zomerburap 2026 aan het College gevraagd waar het plan van aanpak blijft voor a) de actualisatie van peilbesluiten, b) het amendement Stip op de horizon (p. 8, par. 3.3 Nota Peilbeheer) en c) lid 3 van het VV-besluit 2025 25.045367. Dit lid 3 bepaalt dat bij de actualisatie van peilbesluiten polders met een grotere drooglegging dan 40 cm. bij bodemdaling en CO2-uitstoot optreden in de planning meer prioriteit krijgen. In reactie op deze vraag naar de planning heeft de portefeuillehouder toegezegd dat hij eind november a.s. een memo over de veenweidepolders aan de VV voor zal leggen dat ook in zal gaan op deze vragen. Eind november is echter te laat. De VV vindt plaats op25 november 2026.

Graag bespreken wij in de Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit van 11 november aanstaande onze wens om dit memo voor de VV van 25 november a.s. aan de VV te doen toekomen. We willen de gelegenheid ook gebruiken om vast kenbaar te maken dat we graag in het memo een lijst opgenomen zien van alle polders die binnen het veenweidegebied liggen en waar bodemdaling en CO2-uitstoot aan de orde is. Op deze lijst kan per polder worden aangegeven hoe in die polder in beginsel in 2050 tot de gewenste drooglegging van 40 cm gekomen kan worden. Een dergelijke lijst is een essentieel document dat de ingelanden duidelijkheid geeft over de ontwikkeling van het waterpeil in hun omgeving in de komende jaren. Bestuurlijk is het ook belangrijk omdat de VV anders ieder jaar de peilbesluiten voor de betreffende polder zouden moeten aanpassen.

Anja van Zantvoort	PRO
Kees Buskermolen	Water Natuurlijk
Jacqueline van den Broek	PvdD
Rene Roorda	Christen Unie/SGP

Bijlage Toelichting bij Agenderingsverzoek Peilbeheer

I) Strategische doelen Nota Peilbeheer (p. 2, hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2, p 4 van de Nota Peilbeheer geeft als strategische doelen voor het peilbeheer aan: 1) het faciliteren van de functie en 2) een duurzaam waterbeheer. Onder 2) wordt verstaan:

a) Een robuuste inrichting van het watersysteem
b) Beperking van de kosten van beheer en onderhoud
c) Optimaliseren van de ecologie en waterkwaliteit
d) Inlaat van gebiedsvreemd water of borgen ecologische verbindingen
e) Voorkomen of verminderen van broeikasgasemissies waar redelijkerwijs mogelijk
f) Beperken van onomkeerbare processen als bodemdaling, opbarsten en verzilting
g) Voorkomen van nadelige effecten op funderingen
h) Verminderen van de energievraag van waterbeheer
i) Het bijdragen aan de zoetwatervoorziening
j) De uitgangspunten van water en bodem sturend.

Daarnaast bepaalt p. 8, par. 3.3 van de Nota Peilbeheer dat Rijnland zich in zal spannen om overal waar dat binnen het veenweidegebied mogelijk, effectief en redelijk is, in 2050 (binnen een generatie) een drooglegging van 40 cm of minder te bereiken.

II) Aanbieding memo veenweides aan VV voor 25 november a.s.

Nu de VV zich in 2025 unaniem achter het amendement “Stip op de horizon” heeft geschaard, ligt er voor Rijnland een verplichting om zich in te spannen om overal waar dat binnen het veenweidegebied mogelijk, effectief en redelijk is in 2050 (binnen een generatie) een drooglegging van 40 centimeter te bereiken. Volgens lid 3 van het besluit25.045367 waarmee de Nota Peilbeheer 2025 op 9 juli 2025 is vastgesteld dienen bij de actualisatie van peilbesluiten bovendien polders met een grotere drooglegging dan 40 centimeter waarbij bodemdaling en CO2-uitstoot optreden in de planning meer prioriteit te krijgen.
Het is zowel voor de VV als voor ingelanden van belang concreet inzicht te krijgen in de route en tijdsplanning die Rijnland zich heeft voorgenomen om tot realisatie van het bovenstaande te komen. Volgens de toezegging van de portefeuillehouder van 23 september 2026 in de Commissie Voldoende Water en Waterkwaliteit zal het memo over de veenweidepolders dat hij “eind november” aan wil bieden aan de VV dit inzicht bieden. Om deze VV in de gelegenheid te stellen zich desgewenst over dit memo uit te spreken is het van belang het begrip “eind november” aan te scherpen tot “tijdig voor de VV-vergadering van 25 november a.s.”.
Tevens gebruiken we graag deze gelegenheid om vast aan te geven welke informatie het memo onzes inziens moet bieden.